

PŘEDPREMIÉRA 19. ČERVNA 1975

PREMIÉRA 29. SRPNA 1975

RODINNÝ TRIBUNÁL

SEZÓNA 1975-1976

31. sezóna

Program Divadla Petra Bezruče v Ostravě

Umělecký ředitel Ladislav Knižátko

Program připravil dramaturg Ivan Taller,

výtvarná spolupráce Otakar Schindler,

fotografie Vladimír Dvořák

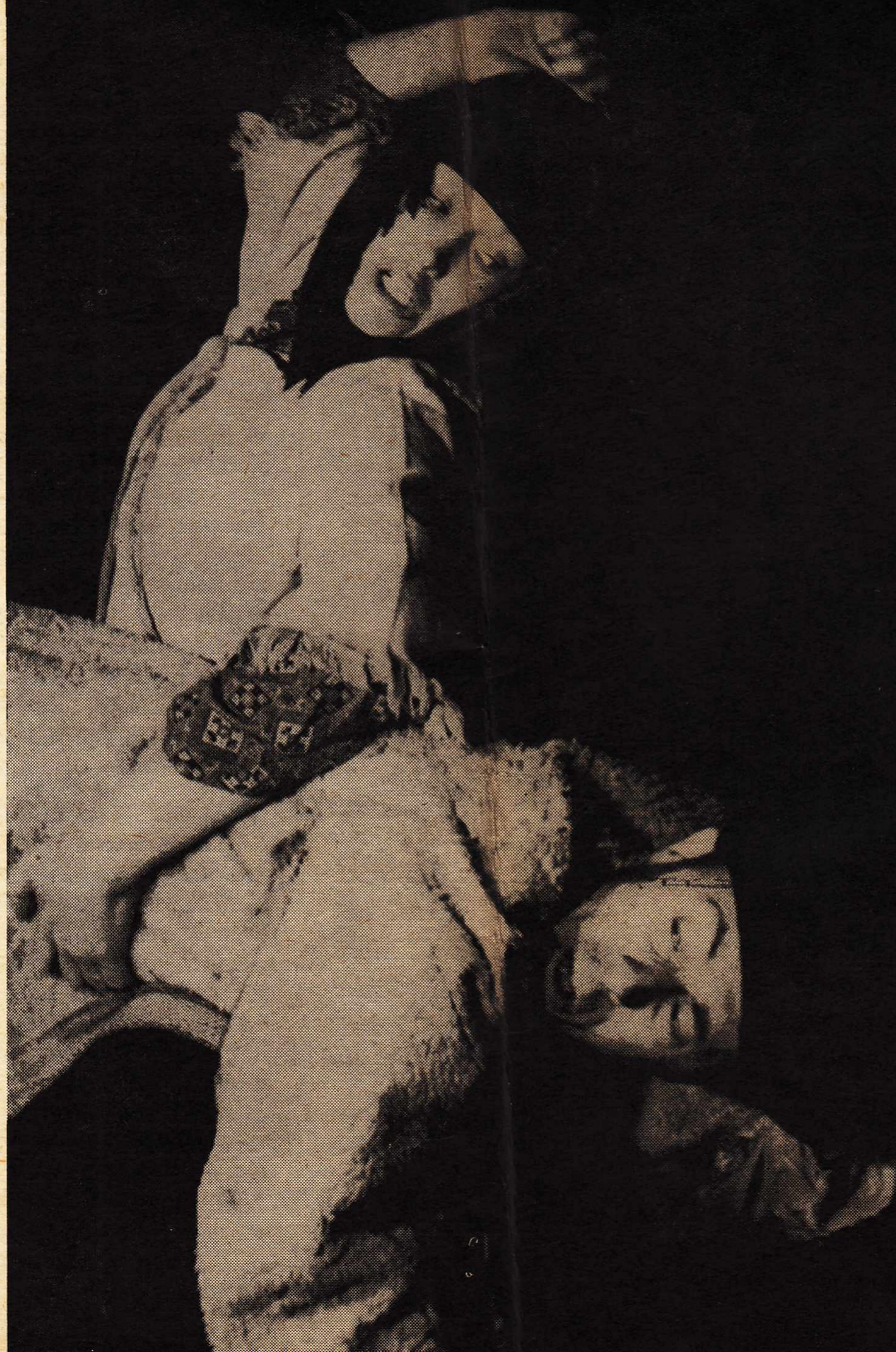
Vytiskly Moravské tiskařské závody, n. p. Olomouc,

provoz 22, Hollarova 14, Ostrava 1.

Veškerá práva k provozování tohoto díla

zastupuje DILIA Praha.

Cena 1,80 Kčs

ANDREJ MAKAJONOK:

RODINNÝ TRIBUNÁL

KOMEDIE

Přeložila Anna Voráčková

Režisér: Saša Lichý, nositel vyznamenání Za vynikající práci,

výprava: Otakar Schindler, představení řídí Marta Bielecká,

text sleduje Jiřina Čížková.

OSOBY A JEJICH OBSAZENÍ:

Těřeško, zvaný Koblížek – starosta

Polina, jeho manželka, statná žena

Galja, jejich starší dcera

Zina, jejich mladší dcera

Nad'a, jejich snacha

Volod'ka, jejich syn, výrostek

Syrodojev, velitel policie

Komandant

Milan Šulc

Johana Tesařová

Blanka Meierová

Michaela Černá

Renata Doleželová

Jiří Čapka

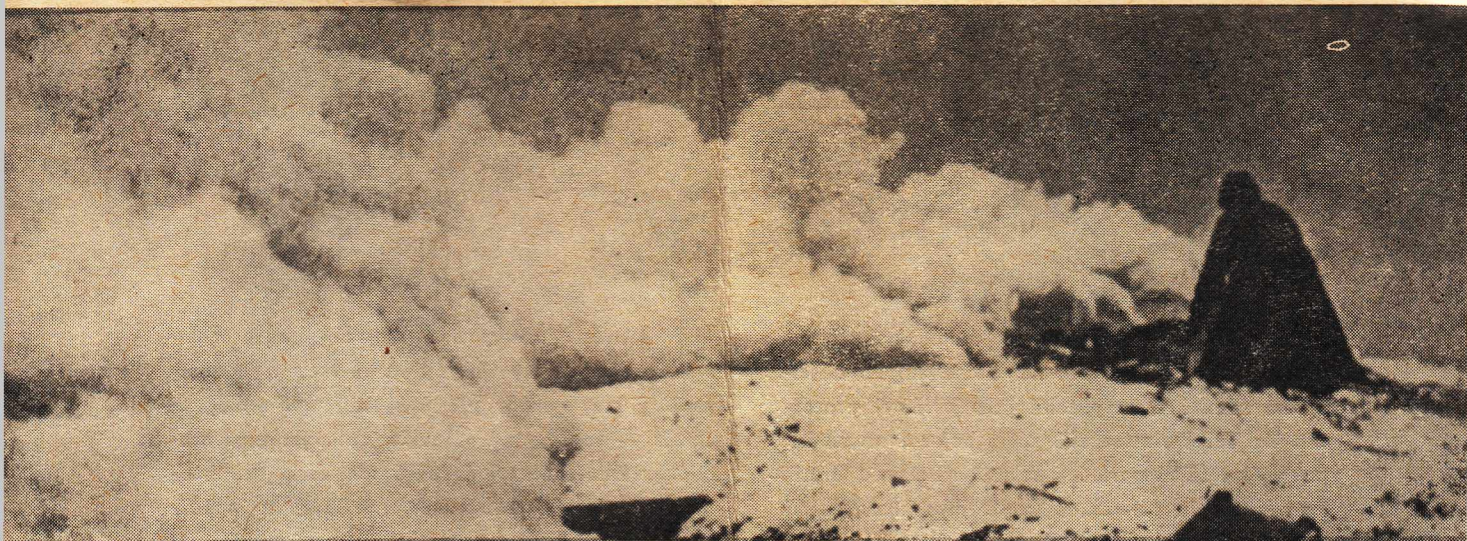
Pavel Handl

Otakar Prajzner

Literatura (i dramatická) s válečnou tematikou prodělala od skončení války svůj zákonitý vývoj. Jestliže to byl v prvním údobí zápis otřesných událostí, záznam utrpení, běd, hrůz a zmaru, který autorům diktovaly mnohdy i vlastní bolestivé zážitky, potom druhé údobí bylo heroickým zpěvem o hrdinství, síle a velikosti člověka, kterého nedovedlo ani to válečné běsnění zlomit, srazit na kolena, pokořit. O velikosti člověka bránícího svou vlast. Vlastenecký etos, který byl hlavním rysem tohoto druhého údobí, byl spontánní reakcí na ztráty a bolest, které národy utrpěly válkou. Byl i nutným předpokladem k obnově sil potřebných k budování zničeného světa. Bylo třeba rozorot krví nasáklou zem, připravit ji k zasetí zrna. Zrno je chléb, chléb je život. Hrdinové válečných bojišť byli dobrými vzory pro hrdiny mírového budování.

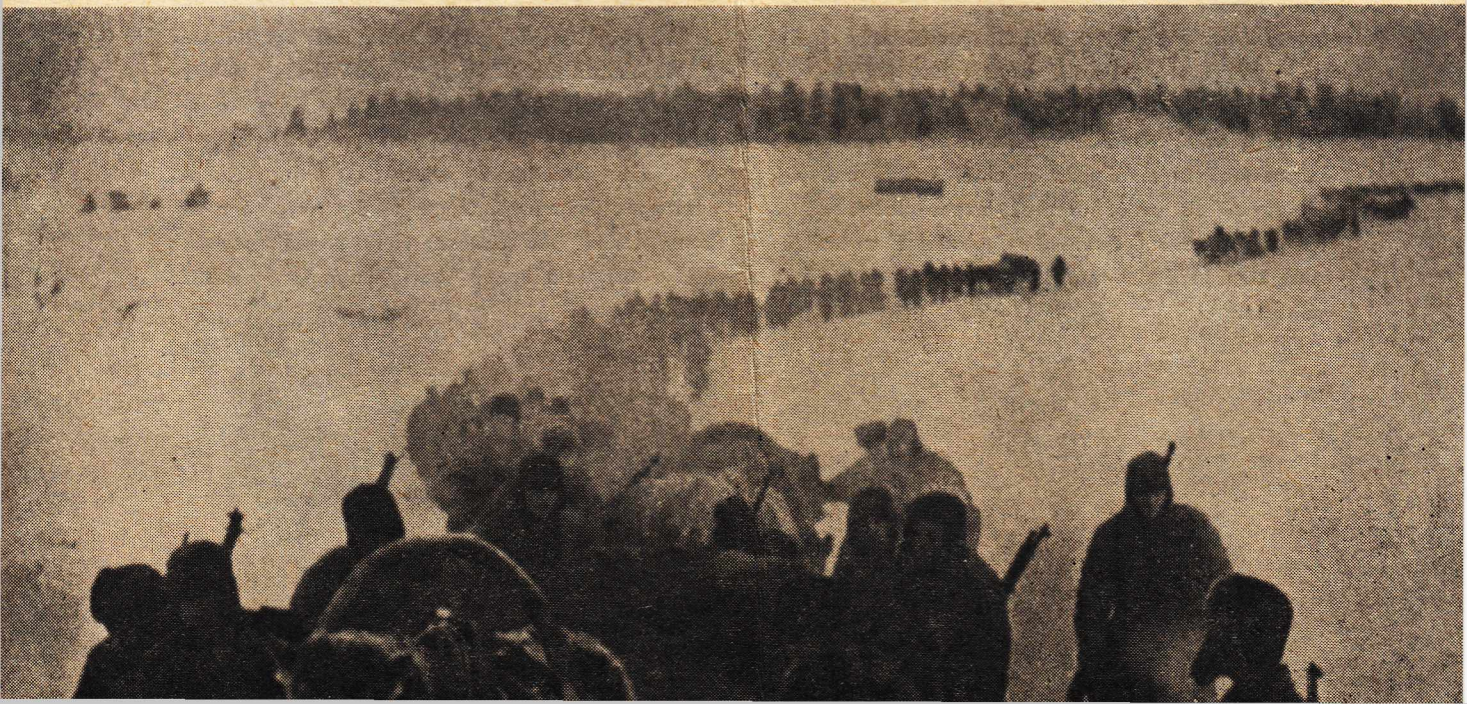
Třetí údobí bylo střízlivým faktografickým záznamem skutečností, bez osobních bolestných polotónů. Čtenář i divák se dovídal mnoho fakt, která doposud neznal. Byla mu předkládána proto, aby se mohl pomalu oprostít od vlastních emocí, soudit, zvažovat a nacházet pro sebe pravdy, které by se daly přirovnat k rehabilitaci po těžkém zranění. To jsme již žili v plném proudu mírového budování, do kterého aktivně zasahovala generace, která válku neprožila, nebo se jí neúčastnila. Po tomto údobí přichází zatím poslední, reprezentované současnou tvorbou, do které patří i dnešní hra.

Děj se odehrává v malé vesnici nedaleko Gomelu v létě roku 1942.

„Rodinný tribunál“ je příběhem z války, viděné po třiceti letech očima morálně, mravně i ideově silného vítěze, jemuž se válečné rány dávno zaho-

jily. Očima vítěze, který si je vědom, že smích je znamením převahy.

Andrej Makajonok, běloruský dramatik, se narodil roku 1920 v Borchavu na Gomelsku. Po absolvování střední školy působil jako osvětový pracovník. Za Velké vlastenecké války bojoval na frontě, později po těžkém zranění se stal učitelem v Gruzii. Po návratu do Běloruska působil jako komsomolský i stranický funkcionář, studoval na stranické škole a vedl satirický časopis Vožik. Debutoval roku 1950. Piše dramata a filmové scénáře. Jeho silnou stránkou jsou komedie; má smysl pro konflikty současných lidí a ztvárňuje tyto aktuální příběhy ve formě komedií a satir. Napsal tyto hry: Před setkáním, Život vymáhá (1951), hrdinské drama Na úsvitu, komedie Kameny v játrech (1954), Ljavoniška na oběžné dráze (1961), Oslyšený apoštol (1971), Tabletku pod jazyk (1973) a Rodinný tribunál (1974).

Makajonokův pohled na historickou skutečnost je humorný a suverénní jako by chtěl říci, že nad vítěznou válkou není třeba už jenom plakat. Život jde dál ve své optimistické životadárné a tvořivé síle, která zpětně opravňuje autora k takovému pohledu.

Na rozdíl od jiných autorů válečných příběhů,

jimž čerstvost prožitku diktovala, aby pouze malovali šokující obrazy války, v nichž všechny hodnoty zanikají, kdy cokoliv přestává mít cenu a kdy se člověk — voják stává zoufalým cynickým pozorovatelem, ukazuje Makajonok, jak v myslích jeho hrdinů sílí onen vše přetrvávající smysl pro to nedefinovatelné, co musí zůstat, aby lidé vůbec mohli žít dál.

Mnoho dramatiků — mezi nimi i Makajonok — prošlo druhou světovou válkou, mnoho jich však váhalo sáhnout po tom krvavém námětu; snad proto, že byl tak krutě opravdový. Tři desítky let trvalo, než v nich uzrály myšlenky, které zrodila válka, než ustoupila bezprostřední děsivost vlastních otřesných zážitků. Odstup tři desítek let se dramatikovi vyplatil; děsivé skutečnosti války se mu proměnily především v problémy etické.

A tak Makajonok svým „Rodinným tribunálem“ prozkoumal charaktery lidí, aby nám nakonec ukázal sílu člověka, která pomohla obnovit mír a tím nám konec konců umožnila i sledovat tuto inscenaci.

Dramaturg

SMÍCH
JE
ZNAMENÍM
PŘEVAHY

PŘEDPREMIÉRA 19. ČERVNA 1975

PREMIÉRA 29. SRPNA 1975

RODINNÝ TRIBUNÁL

SEZÓNA 1975-1976